

Szükség van-e hatósági bélyeg-árverési csarnok szervezésére?

A bélyeggyűjtés mindig nemes és szép kedvtelés volt és a bélyeg kutatói, gyűjtői, fanatikus hívei, egész külön világot alkotnak. A bélyeggyűjtés sokszor valóságos szenvedéllyé válik. A gyűjtők egyesületeiben, klubjaiban sajátos élet, tudományos viták folynak és olyan szoros kapcsolat fejlődik ki közöttük az ország-határokon túl is, amelyet igazán csak ennek a különös világnak barátai és tagjai tudnak megérteni. De nemcsak az amatörgyűjtők és kutatók, hanem hivatalos kereskedők igen jelentős köre is tartozik a bélyegvilághoz. A figyelem különösen a háború óta felfokozott mértékben fordult a bélyeggyűjtés és kereskedelem felé. A nemzetközi kapcsolatok és cserelhetőségek köre ugyan a háború folyamán egyre szűkebbre vált, sőt a legutóbbi időben már egészen meg is szűnt, de új hívőket, egészen új táborát hódított meg a bélyeg azzal, hogy a pénz értékének romlása idején igen jó érték-örzönök bizonyult. Minden bélyegnek, amely csak valamennyire is kiemelkedik a nagy tömegből, nemzetközi értéke is van, így majdnem egy nemzetközi valuta szerepét tölti be.

Ezek a vonatkozások magyarázzák meg, hogy a valutához hasonlóan a bélyeg-ekkel való kereskedést nemzetközi vonatkozásban szigorú törvényes rendelkezések szabályozzák. Ezek a rendelkezések annál is inkább érthetőek, mert a nagy gyűjteményekben valóságos vagyoni fe-

küsznek és nemzetgazdasági szempontból sem közömbös, hogy ezek az értékek a haza határain belül maradjanak. Ha a nemzetközi bélyegforgalmat szabadjárá engednénk, tehát bélyegeket bárki korlátlanul vihetne ki az országból, ezen a módon hatalmas összegeket lehetne elvonni a nemzeti termelés elől és kisorsolni az országból. Ezidőszent a bélyeg kiviteléhez a Nemzeti Bank engedélye szükséges. Minden hónapban minden bélyeggyűjtő, vagy kereskedő bizonyos mennyiségű, illetőleg értékű bélyeg kivitelére kaphat engedélyt. Ezeket az engedélyeket a Magyar Bélyeggyűjtő Egyesületek Szövetségének közreműködésével és ellenőrzésével adják ki és kivitelre, illetve külföldi cserére engedélyezett bélyeg kis hányada új, nagyobb része pedig használt bélyegre szól. Az utóbbi időben azonban ezeknek a nemzetközi cseréknek a gyakorlati jelentősége erősen csökkent, hiszen a nemzetközi érintkezés, a postaforgalom lehetőségei a háború kiterjedésével most már lényegesen megszüntek.

Az ország határain belül azonban (éppen a nemzetközi forgalom akadályaival összefüggésben) a forgalom az utóbbi időben még inkább megnövekedett, sőt a bélyeggyűjtés és a bélyegkereskedelem felé a nagyközönség részéről eddig példátlan érdeklődés fordult. Sokan kezdenek ma bélyeggyűjtést, akik azelőtt az- zal nem foglalkoztak és sokan érdeklődnek a bélyeg pályafutása iránt.

rosan elszaporodtak a bélyegkereskedések is. Magyarországon az első bélyegkereskedést Brückler Klára nyitotta meg 1879-ben Budapesten. Azóta természetesen sokszáz bélyegkereskedés foglalkozik már bélyegke adásával és cseréjével. Az amatörgyűjtőknek is számos egyesülete van. Ezeknek közös szervezete a Magyar Bélyeggyűjtő Egyesületek Szövetsége. A szövetségbe ezidőszent 57 egyesület tartozik, körülbelül 6000 filatelistával. Ezeknek legtöbbje amatőr. Az új kibocsátású bélyegke elosztása úgy történik, hogy abból egy kontingenst kap a kereskedők szervezete. A szövetség azután tagegyesületek részére szétosztja a bélyegeket. Bizonyos sorozatokat előjegyzések útján is lehet igényelni a postánál. Békeidőben sok gyűjtőnek külföldön egy, vagy több „cseretársa” volt, akikkel a katalógus kulcs szerint állandó cseréviszonyban volt. Ma a nemzetközi forgalom ugyszól- ván teljesen szűntel.

Ez is hozzájárul ahhoz, hogy az itthon- maradt nagyobb bélyegmennyiség többször cserél gazdát, megnövekedett a forgalom, a bélyegtözsdeken, amelyeket tulajdonképpen a szükséglet hívott létre. Hivatalosan megszervezett bélyegtözsde nálunk nincs. A gyűjtők és kereskedők alkalmi helyeken, espressóban, kávéházakban, vendéglők különtermében jönnek össze. Ezek a bélyegtözsdeken néha igen jelentős összegek cserélnek gazdát. Előfordultak 10.000 pengős üzletkötések is. Ezeknek az alkalmi bélyegtözsdekek felfokozott forgalmát magyarázza a jelenlegi gazdasági helyzet is, amikor sokan teaurálás céljából vásárolnak bélyegket. Ilyen nagyobbarányú üzletkötések békében ritkábban fordultak elő. A mai állapot a bélyegtözsdek nagyarányú forgalma szintén háborús jelenség. A háború végével, amikor a korlátozások ezen a téren is megszűnnek, itt is automatikus szabályozás áll elő.

Kíváncsán azonban addig is a bélyegtözsdek mai teljesen rendezetlen és magánjellegű forgalma helyett ezen a téren valamilyen hatósági rendezés. Régebben felmerült már a bélyeggyűjtők körében az a terv, hogy egyik neves műgyűjtőnk állandó aukciójához hasonlóan ugyan- annak a gyűjtőknek szervezésében a képek, szobrok, értékes butorok árveréséhez hasonlóan megszervezzék a bélyegárveréseket is. Bécsben régebb idő óta kitűnően működik hatósági szervezeten a Dorotheum bélyegaukción, amely hatalmas nemzetközi forgalmat bonyolított le, amíg a háborús idők akadályt nem szab- tak a nemzetközi kereskedelemnek. Ez a hatósági ellenőrzés alatt álló bélyeg- aukció kitűnően bevált.

A Dorotheum szervezéséhez hasonlóan hatósági bélyegaukción kellene megszervezni nálunk is. Ezek az állandó hivatalos árveréseken hatósági becsűs is működne és az ellenőrzés mellett megszűn- nének azok a kilengések is, amelyek ma mutatkoznak a minden ellenőrzést nélkülöző alkalmi bélyegbörzéken. A postatakarékpénztári árverési csarnok mintájára lehetne megszervezni ezt az aukciót vagy valamelyik más hatósági szerv útján.

Uj csillagok

KELEMEN ÉVA és v. GOZMÁNY GYÖRGY

Az év csupa jókedv, ezer ötlettel átszött vigjátékában

HUNNIA-FILM

Tilos a szerelem

Írta: Zsigray Julianna
Rendezte: Kalmár László

Többi főszereplők:

VASZARY P., SOMOGYI N., EGYED L.,
HALASSY M., MAKLÁRY Z.,
HALMAY T., PETHES S. stb.

Premier: holnap
CORVIN

Az ilyen szerv létesítése az államnak is érdeke, hiszen az árverési illeték jelentős jövedelmet biztosítana számára, míg most jelentős üzletkötések történnek, minden állami illeték, vagy adófizetésnek kötelezettsége nélkül, holott az üzleti élet minden más terén illeték, vagy forgalmiadó formájában az állam jelentős bevételre tesz szert. Maguk a bélyeggyűjtők is örülnének a hatósági bélyegaukción felállításának, hiszen a nagy gyűjtők és kereskedők itt biztos piacon bonyolíthatnák le vételüket, vagy eladá- saikat.

Azok a panaszok, amelyek az utóbbi időben a bélyegbörzék működése körül fölmerültek, valószínűleg megszűnének, ha megszervezzük a hatósági bélyegaukción. Nemzetgazdasági érdekek is amellett szólnak, hogy hatósági ellenőrzés mellett bonyolítsák le azokat az üzleteket, ahol bélyeggyűjtemények alakjában sokszor igen jelentős összegek cserélnek gazdát. De érdeke ez bélyeggyűjtőknek és a tisztességes magyar bélyegkereskedőknek is. Éppen azért kívánatos, hogy illetékes helyen komolyan foglalkozzanak ennek a kérdésnek tanulmányozásával és mielőbb megszervezzék az első magyar hatósági bélyegaukción, amelynek föllállítása semmiféle nagyobb költséget, sem pedig nagyobb adminisztrációs terhet nem jelent.

Dr. UJLAKI ANDOR

Százesztendős a bélyeg

A bélyeg föltalálását tulajdonképpen a postaforgalom nagyarányú megnövekedése hozta magával, amikor a levéldíjak készpénzben történt lerovása már kényelmetlenné vált. Az első bélyegke mai formájukban 1840 május 6-án jelentek meg Angliában. Akkor nagy vívmányt jelentett az, hogy a távoiságtól függetlenül állapították meg a levélpósta díjszabását. Csupán a beltöld és külföld között állították föl különbséget. A híres Viktória-fejes bélyegke alapján beltérre egy, külföldre két pennyben állapították meg a levél díjait. Angliában a bélyeg százéves jubileumát 1940-ben különböző ünnepségekkel meg is ünnepelték. Magyarországon Thán Mór 1848 júliusában ki vitette el az első magyar bélyeg tervezését. (A magyar címert ábrázolja ez a bélyeg: „Magyar Állam Posta” felirattal). Ez a magyar bélyeg azonban nem kerülhetett kiadásra és így a mi első bélyegjeink az osztrák időkből, 1850-ből származnak. Az első önálló magyar bélyegke 1870 júliusában került forgalomba. Akkorra már igen sok államban a bélyegke egész sorozata volt forgalomban. Százéves pályafutása alatt a bélyeg óriási karriert futott be világszerte. 1860-ban, tehát az első bélyegke kibocsátása után 20 évvel a bélyegke száma a fajtákat tekintve, ezer volt. 1900-ban 15.000, a háború kitörésének évében, 1914-ben már meghaladta a 30.000-et, 1934-ben a 60.000-et, 1940-ben, a százéves jubileumon pedig a százezret. Ez a szám nem azt jelenti, hogy százezer fajta bélyeg van a világon, hanem hogy 1840-től 1940-ig, vagyis 100 év alatt a különböző államok több mint százezer fajtát bocsátottak forgalomba.

A magyar bélyeg kibocsátása előtti időben a városok bélyegzőivel nyugtázták a levél kézbesítését kifizetett díjakat. Ezeket a bélyegzőket a magyar bélyeg „előfutárainak” nevezik. Ezekről az előfutárokról ír tanulmányt egyik kiváló magyar bélyeggyűjtő, amely a közeljövőben kerül kiadásra. A magyar posta is nagyszabású illusztrált szakmunkát készül kiadni magyar bélyegekről.

A bélyeg néha egész történetet mond el. Érdekes példa az államiság változásának megörökítésére a cseh bélyeg egyik sorozatán.

Az 1935-ben kibocsátott cseh bélyegen Masaryk elnök feje van, fölötte „Csehoszlovákia” felírás, de ugyanezen bélyegrajz

1939-ben már „Cesko-Slovensko” felírású. Ez volt a „csehszlovák” állam utolsó forgalmi bélyege, amelyet a kötőjel már nem mentett meg. Ugyanezt a bélyegke 1939-ben már fölülnyomatták a „Slovensky Sat 1939” nyomással. De 1939 január 18-án már megtartották az első szlovák országgyűlést Pozsonyban és felül is nyomatták a Pozsony képét adó csehszlovák bélyegke „az első szlovák gyűlés emlékére” felirattal és a kettős kereszt címerrel. Az új állam első bélyegke a „Slovenska poste” vagy a „Slovensko” felirást viselik, a cseh-morva rész pedig az elnök képe helyett a cseh nemzeti fájának, a hársfának képét hozza „Cechy a Morava” és „Böhmen und Mähren” felirattal.

Az első bélyegke megjelenése után hamarosan megjelentek az első bélyeggyűjtők is és a földkerekség minden részén sok-sok híve támadt a gyűjtésnek, amely valósággal tudományá fejlődött hamarosan. Világhírű neveket is találunk a gyűjtők között, így V. György angol király, Zita királyné, I. Ferdinánd és II. Károly román király. A világ legnagyobb gyűjtői közé tartozott II. Miklós orosz cár. Minden idők legnagyobb gyűjtője La Renotiere de Ferrari osztrák diplomata volt. Ferrari párisi palotáját valóságos bélyegmuzeummá alakította, gyűjteménye több mint százhuszezer különböző bélyegből állott. A háború kitörésekor 1914-ben Ferrari Svájcba menekült és gyűjteményét Párisban hagyta. A világháború után a franciák a gyűjteményt a német jóvátételi alap javára elárverezték és így annak anyaga a világ minden részébe szétszóródott. A bélyeggyűjtők a Ferrari gyűjtemény méltó utódjának tartják az amerikai Kind gyűjteményt, aki különben a Ferrari gyűjtemény legértékesebb ritkaságait is megszerezte. Így az 1858-as egy centes Brit-Guyanait is, amelyből csak egyetlen példány van a világon. Ehhez hasonló bélyegkincs a Mauritius is, amelyből két, vagy három példány van csupán, az egyik példány az angol királyé. Ilyen világszerte ismert különlegesség az a bélyegke, amelynek egyes szeleteit Friedl bécsi bélyegkereskedő szerezte meg Rothschild részére. Ezt a bélyegke ugyanis ív formában készítették és ollóval vágták szét a egyes darabokat, a gyűjtőnek tehát azokat a darabokat kellett világszerte felkutatni, amelyek a vágások szerint összeillettek. Világhírű gyűjtők még Roosevelt és Hoover.

A bélyeggyűjtés elterjedésével hama-

Nagy összegek cserélnek gazdát a bélyegbörzéken

A magyar gyűjtők között miniszterek, tábornokok, gazdag arisztokraták éppen úgy vannak, mint egyszerű munkások, kishivatalnokok és diákok. Senki sem lehet egyszerre nagy gyűjtő, a filatelisták rendszerint egyszerű, kis fizettségű gyűjteményekkel kezdik munkájukat. A régi és a mai magyar gyűjtők közül a legismertebbek Térffy Béla, báró Szalay Gábor, Karafiáth Jenő, Richter Lajos, Dégen Árpád, gróf Maslák Géza, gróf Desseffy Miklós. A magyar bélyeggyűjtemények között néhai Rédey Miklós gyűjteménye nevezetes, aki különben egyik legkitűnőbb magyar szakértő volt és számos kiváló szakmunkát írt a magyar bélyegekről.

A magyar bélyeghistoria a bélyeghamisítás terén is szinte páratlan eseménytől szolgált. Az 1870-1880-as kiadású #0, 15,

25, 50, 75 krajcáros és kétförintos magyar okmánybélyeg-hamisítványok esete ez. Több mint egy évtizedig zavartalanul hozták forgalomba ezeket a hamisítványokat, óriási összeggel károsítva meg a kincstárt. A hamisítványok pompásan sikerült gyártmányok voltak, úgy hogy a hatóságok nem jöttek rá a hamisításra. Az eset csak évtizedek múlva derült ki, amikor szakértő okmánybélyeg-gyűjtők fedezték fel a hamisítást. Természetesen a hamisítványoknak aztán igen nagy gyűjtői értéke támadt.

A bélyeggyűjtés elterjedésével hama-

A tehergépjárművek, taxik és bérautók átállítása propán-bután-gázüzemre

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A folyékony üzemanyagok másirányú felhasználása elkerülhetetlenül szükségessé teszi a pótüzemanyagokra való áttérést, melynek egyik módja a könnyen ceppfolyósítható propán-bután gázkeveréknek, mint motorhajtó üzemanyagok alkalmazása.

A gépkocsiknak e gázüzemre alakítása a kormányrendelet értelmében kizárólag tehergépjárművekre, személykocsik közül pedig a taxik és bérautók, továbbá a földgázt termelő vállalatok tulajdonában lévő gépjárművek részére engedélyezhető tekintettel arra, hogy a propán-bután-gáztermelésünk jóval kevesebb, mint amennyit az ország egész gépjármű-állományának átállása igényel.

A propán-bután-gázüzemre való átállás egyelőre a főváros területére korlátozódik. Ezért a vidéken állomásozó, valamint a nagy gázfogyasztással járó, két tonnát meghaladó teherbírású gépjárművek átállítása ezidőszent nem engedélyezhető.

Felszerelésre csak olyan berendezések kerülhetnek, amelyeket az Országos Automobil Kísérleti Állomás szakvéleménye alapján a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter alkalmasnak talált.

A gázpalackok korlátolt számának kihatása érdekében a taxi-vállalatok gépkocsijai csak egy palackkal szerelhetők fel; kivételt képeznek az 1.5 literen felüli telephely-

ről fuvarozó bérautók, továbbá a nagyobb teherbírású tehergépjárművek.

Azoknak a gépjárműveknek, amelyek az átállásra engedélyt kaptak, mielőbb el kell végezniük az átállítással kapcsolatos szerelési munkákat. A gáz-szolgáltatás megkezdésének időpontját a rendelkezésre álló gáz mennyiség arányában a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium illetékes szakosztálya, a propán-butángáz forgalomba hozó Földgázértékesítő Rt. bevonásával állapítja meg és erről az érdektelt felet értesíti.

A propán-butángáz a benzinnel egyenértékű üzemeltetést: szintelen és szagtalan jellege, továbbá robbanási veszélye miatt, szerelése igen nagy gondalal végzendő, miert is az átállítást csakis megfelelő tapasztalattal rendelkező szakavatott vállalatok végezhetik.

A gázüzemre átállított gépjárművet a kormányrendelet később megjelenő utasítása szerint hatósági vizsgálatnak kell alávetni, amelynek célja, a szereléssel kapcsolatos előírások műszaki felülvizsgálata és ellenőrzése. Az átállítás iránti kérelmet az e célra rendszerített kérdőívek formájában a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumban (II., Lánchíd-utca 1-3.) kell benyújtani.

A propán-bután-gázüzemre, valamint az átállításokra vonatkozó szaktanácsokkal és nyomtatványokkal a propán-butángáz forgalomba hozó Földgázértékesítő Rt. (V., Dorottya-utca 7.) az érdektelt gépjárműtulajdonosok rendelkezésére áll.

Az engedély nélküli átállítás a rendelet szerint, ha súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, 2 hónapi, háború esetén 6 hónapi elzárással büntetendő.

Porszivógépek nagy raktára. SZENCZER
Világosságú szivattyú
VÖRÖSMARTYI-UTCA
Telefon: 427-574. 31